

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. ΠΕΛ. II, 37/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευτέρα 1968 - Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). Γ. ε. ρ. α. χ. ι. ο. ν
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Ἀμφιδάιμονος
Νομοῦ .. φ. α. υ. ω. ν. ι. α. ς
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος. Φάμηρος χρ.
Βουρβουριώτης.. ἐπάγγελμα Δ. ι. δ. α. σ. α. λ. α. ς..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Γ. ε. ρ. α. υ. ι. ο. ν. - φ. α. υ. ω. ν. ι. α. ς
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 40
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἀ. δ. α. ν. δ. ε. ι. α. ς. Κ. ο. υ. ς. ε. β. ι. ε. τ. ο.

.....
ἡλικία.. 90..... γραμματικαὶ γνώσεις... Δ'. Δημοτικὸς
..... τόπος καταγωγῆς Γ. ε. ρ. α. υ. ι. ο. ν.

φ. α. υ. ω. ν. ι. α. ς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

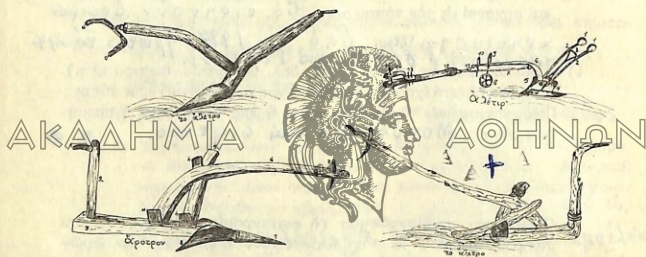
Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Γ. α. χ. ε. ρ. α. ε. α. η. ο. λ. α. ω. α. λ. α. ι. α. χρόνι
προωρίζοντο διασπαρύν. Γ. α. α. η. ο. υ. α. λ. α. ι. α. δια
ἐπὶ τῶν ποιμνίων
ὑπάρχον αὐταὶ χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστή-
ματα ; Κάθε 800 χρόνια ἐνηλλάσσοντο. Σημειώ-
τε. ε. ς. ι. α.
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. εἰς τοὺς χωρικοὺς
ὀ. λ. ι. α. εἰς γαιοκτήμονας Ἕλληνας καὶ εἰς μονὰς.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Τ. α. η. ν. διατηρεῖ καὶ ἐν τ. διανεμ.
μετὰ τὸν θάνατόν του.

- β'. 1)** ΟΙ κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν; ἡ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν; Κατὰ ἐκ. τοῦ 2/3 εἰς τὴν γεωργίαν καὶ κατὰ ἐκ. τοῦ 1/3 εἰς ἀμφοτέρους.
- 2)** Οἱ τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; Οἱ ηλιεργοὶ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν.
- γ'. 1)** Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζονται εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ πο(ου)s ὄρους ὥς άτομα ἢ με δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των; Με δόλοκληρον εἶναι οἱ μοχαλιάντων.
- 2)** Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι,μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.) Ξέμετροι. Ποία ἤτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ... Μ.ε.ιν.νε.ε.σ.η.
- 3)** Ποία ἤτο ἡ ἀμοιβή των : (εἷς εἶδος ἢ εἰς χρήμα); Εἷς εἶδος.
- 4)** Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραχητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίου εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; Αἰ. ἐ. κό. θέρισμα, κά. ἀλώνισμα, κά. σαμάκιμο. πᾶν ἀμείλλον καὶ ἐλασσυλλοχίν. Ἠπό τέ χωρία εἵης Κυνναυρίας
- 5)** Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόποις προήρχοντο; Αἰ. με. κό. μήνα. Προήρ- χοντα ἀπό τέ χωρία εἵης Κυνναυρίας
- 6)** α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τύπου ποῦ ἐπήγαγιαν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; Αἱ νέαι ἐπήγαγιαν ἀπὸ κά. νήσου. Ἔδα καὶ ἐπέτεσαι. Σὲ δ' οὐ ὁματῇραν στὰ νησιά κιὰ νὰ φκιδάσουνε προίκια εἵς Κουσάβολος το χωρίζεις
- β) Ἐπήγαγιαν ἐποχικῶς : ὥς ἐργάται ἢ ὥς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα- ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;
- O X I**

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... **ΟΧΙ**.....
 5) Μηχανή ὀλωνισμού... **1951**.....
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον **Ο. Ξ. Ι. Ο. Σ. Ο. Χ. Ε. Ρ. Χ. Ο. Σ.**...

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τήν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Μιᾶς μορφῆς δι' ὅλας τὰς χωράφια.....

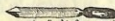
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἐκ σιδήρου.

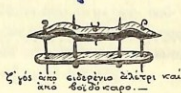
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

χειροσπάθα, πριόνι, ἀρίδι, ξυλοφάι, ἀρνάρι.

πρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. **Βόες καὶ ἄλλα γ. ἡ. ὄνος, ἡμίονος καὶ ὄνος.**
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; **Καὶ ἓν καὶ ὄν. α. ὄν. α. δύο.**
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; **Ἀναγκαῖος.**

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεῦλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

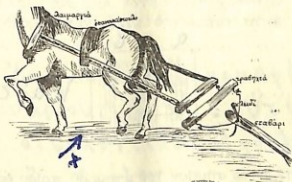
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ἀκρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). **Κουλλοῦρι.**

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; **Χ.**

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Ὁμοῦς ἢ εὐνόμα.

εἰς αὐτήν τὸ ἀποτρον...

α) Ποίος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποιά ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας: ὁ ἰδιοκτήτης οὐκ ἐργάζεται μόνον. ὁ κανὼν δὲν ἐφ' ἧρκεν ἄνδρες. Ἐλάχισαι... εἰς κοινὴν ἡγεσίαν.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργανον· μέ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

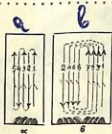
Μι. σ. κοιν. νι, τοδ. α. η. ο. λ. α. ν. τ. α. α. η. κ. ρ. α. ε. χ. ο. υ. ν. δ. ε. ω. η. ε. ι. ε. α. κ. ε.
 ρ. α. τ. α. κ. α. ν. β. ο. δ. ι. ω. ν. η. ε. ι. ε. α. κ. α. η. ι. σ. τ. ρ. ι. α. κ. α. ν. ε. λ. ο. γ. α. ρ. α. ν.
 υ. ε. γ. γ. α. ω. ν.

- 7 -

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μὲ τὸ ξύλινο, ὅπως τὸ σχεδιάγραμμα (α)
Μὲ τὸ σιδερένιο, ὅπως τὸ (β)

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

καὶ αὐτὸ.

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμες, στασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.); Σ.η.ο.ρ.ί.ς.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μετὰ αὐλακιάν;

Μὲ τὸ ἀξάρι... Σ.ἰ.δ.η.ο... η.ο.ύ. ἦ.ο. ... π.λ. κ.λ.π. ὅπως τὸ σχεδιάγραμμα.

- 6) Πού ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; Εἰς μίανρον... ἡ.η.ο.ν.ς. ἢ.ε.κ.ε.ς.

σ.ε.ς. η.ο.ύ. ἔ.ν. ἦ.ο. ... δ.ν.ν. α.τό.ν. ν.ά. ... ρ.μ.ρ.ί.ς. τ.ό. π.ω.δ.ά.ς.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Β.α.δ.ι.δ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Αὐτοῦ... Ἔνα... εἶδος... Ἰανουαρίου ἢ Ἀρχαῖ.
Φεβρουαρίου καὶ τὸ δευτέρου... τὸ τρίτο-
μικρον... διβόλο... εἶδος... Ἀπριλίου ἢ Ἀρχαῖ
Μαΐου... ἔκ... βρέξῃ...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ἔνα... Ἡ χρονικὴ περίοδος... ἐφαρτάται
καθ' ἑκάστην...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ σπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν... ..

Αὐτοῦ... ἔτη...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Ἔνα... Σηανίως... δύο... ἄλλα...

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; Τὸ... ταχάρι...
σαυκούλι...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρη, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἡ ὅποια
ἔχει τοποθετηθῇ ἐν ἄκρον τοῦ βου-
κέντρου, τὴν ὀνομάζουσιν ἀ. β. λ. 1.

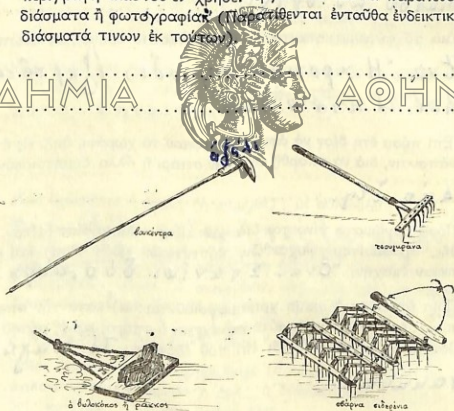
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Μ. ὀ. ν. ν. ... δ. καν. ὀ. η. η. ρ. καν.

μη. λ. ἄ. ν. ε. ἢ. σ. β. ὀ. λ. 1.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νῶ, γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτόγραφα (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

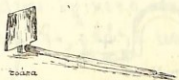
ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Τό ξυνορι, η εσση και το εσαση, το
οποιον αναι λιγο πιο πενδ. α η ο την εσση.

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι, πού ἐκτελοῦν

Η γυναίκα του και τα παιδιά του...

ἐμαλίσται. ἐμαλίστων. οἱ παρὰ λαοὶ. δε. καὶ ὅπου
δὲν ἐοικέναι ἐοικέναι. (ἐοικέναι) διὰ τὴν ἀπο-

- 7) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διά τὴν σπο-
ρὰν ὄσπριων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἴδους.

8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *... εἰς τὴν ἀγοράν.*

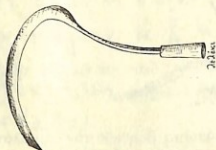
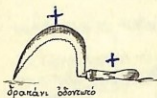
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως. Ἐφ. μ. τ. ε. β. ο. ν. τ. α. . ἡ. ρ. α. σ. τ. ε. δ. . ἡ. α. ἑ. λ. α. μ. α.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
Μὲ τὸ δρεπάνι.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει τὰ δρεπάνια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μὲ κόσσες.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλή, ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
Ὁ ὀδοντωτὴς.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;
ἡ ὀδοντωτὴ δρεπάνι. Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς ἐλέγετο δρεπάνι.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) **οἱ χυφτοὶ**

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) **Αἰ. ἐκρίζωσται. ἐκρίνετο καὶ γίνετο ὁ θερισμός. τῶν ρεβιθῶν, φακῆς, ρόβης καὶ λοιπῶν γυκανθῶν.**

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. **ο. 30. ἢ ο. 40. Ἀ. ὅτε ἐξηρξέτο. ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ σίτου καὶ ἡ.**

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμειναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). **Κολά. σ. ε. α. χ. α.**

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; **οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἐγὼ δέκου. ἐγὼ τοῦ ἐδάφους καὶ χ. ε. ρ. ὅ. γ. β. ο. λ. α. —**

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). **Ἡ ο. λ. λ. α. μαζί. Ἡ ἐρίθου. Ἡ ἐν τε. Αἱ μεγάλα. τῶν σταχυῶν. εὐρίσκονται. Ἡ ρό. ἐγὼ. αὐτὴν. κατεύθυνσιν.**

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Λιμνῆρια, ἀγκυλῆς*.....

γ. Οἱ θερίσται.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερίσται, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *Ἄνδρες καὶ γυ-
ναῖκες. ἤρχοντο διὰ τὸν ἐκὼν αἰσθόν ἀπὸ
ἐκχωρία τῆς κυνοουρίας*.....

- 2) Πῶς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχής φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσθε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν).....
*Κατ' ἀποκοπὴν καὶ μετὰ ἡμερομίσθιον.
Ἡ ἀμοιβή ἦτο εἰς εἶδος. Τὸ ἡμερομίσθιον
ἦτο μετὰ φαγητοῦ*.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;.....
*Ἐδεσαν τὴν ἀριστερὰν χεῖραν διὰ νὰ μὴ
ἀντροχάγῃ. εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος
δὲν ἔδεσαν εἰσοχεῖν*.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Πατέ... Τρίτη... ..

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδοῦσαν..

καὶ τραγουδοῦν... ..

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἷς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυροὺς ἢ ψάθας, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. Ἐθιμον... Λίγο ἀθήριστον διὰ χοῦρι
ἢ... λένε διὰ νὰ φάγῃ καὶ ὁ λαὸς καὶ τὰ
πουλάκια τοῦ θεοῦ... ..

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

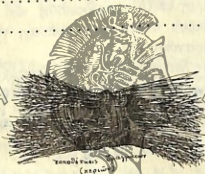
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Ἐχίνετο ἀμέσως.

Τὸ πρῶτον μόνον ἀρχοῦσε ὁ δέσμη διὰ νὰ
σεκηνώσουν ἐπὶ τὴν ὄρεον... ..

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. **Οἱ ἴδιοι ἐγ-**

γρα μόνος του. Ἐδέοντο καὶ δένονται
μέ δεμακιὺν ἀπὸ τοῦ ἴδιου δημητριακοῦ
ποῦ ἐδέριζον. Ἦν ἐξ ὕψους καὶ ἦτο μικρόν
καὶ δέν ἤμποροῦσαν νὰ βγάλουν δεμα-
κιὺν ἐκ τῆς χρησιμοποιοῦσας σπάρτα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ὅχι. Συνεκεντρώνοντο κακὰ φορτία.
Αερόκρια. ἔξ. (6).

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; **χ.**

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Τ.έ.λ.ο.ι.φ.ε.β.ρ.ο.υ.α.φ.ί.ο.υ.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή εξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καί σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν. Μ.έ. .σ.μ.α.η.ά.ν.η.ν.ω.α.ι.ε.σ.ά.η.α..

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζῴων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καί ή φύλαξις αὐτοῦ..Ναι.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καί μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπαρον, κόσσαν κ.ἄ.) Οὐ μὲνός μοις ἐγιναν. Λουβί, ἐν.ε. ή κριθή ὅταν ἦτο εἰς τὸ χόρτο. Μὲ δρέπανι, σπενιώς μὲ κόσσαν.
(Παραθέσατε καί σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καί δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καί τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καί σχεδιάσματα καί

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Εἰς τὸ ἄλωνι

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρον, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ;

Θεμωνοστάσιον ὁ χωρὸς λήγει καὶ θεμωνιά καὶ ἔχει στήμα ὡς εἰδῆς

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι ; Ὡς ἔχεται εἰς τὸ ἄλωνι

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς τὸ χωρίον

Πεντακόσια (500) μ. π. κ. ἔχεται μακρὰν ἀπὸ τοῦ χωρίου

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Εἰς μίαν. μόνον. οἰκογένειαν. ἢ γαίονουν
καὶ ἄλλοι δὲ ἄλωνισμὸν, ἢ χρῆσις τοῦ γίνεται
διὰ σειράς, καὶ ὅσοις γαίονουν διατάσσονται.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀρχεται

ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦς. Ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦς.
ἢ ἰσχυροῦ ἔρχεται καὶ ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦς συνδυάζονται.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδιάγραμμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Χωματάλωνο, πετρά-

λώνο καὶ ἐσιμέντων λωνο.....

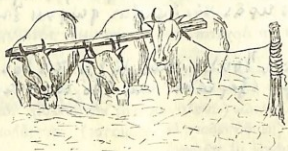
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συντήσας διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). Τοῦ χωματάλωνου τὸ δάπεδον

τὸ ἐστρωμένον διὰ μείγματος κόπρου
βοῶν καὶ ἀχύρων.....

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Ὁχι.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.
Εἰς ἀνέκδοτον.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

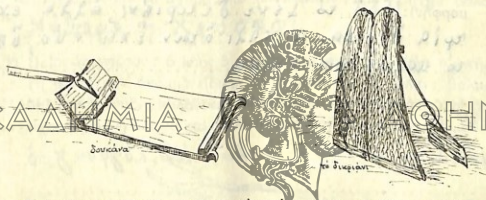
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενός σπηχερός,
 στρούλουρας, δουκανή, βουκανή κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Κατ' ἀρχὰς διὰ βοῶν. Κατόπιν διὰ ἱππῶν καὶ
ἡμιόνων. Ὁ σπηχερός εἶναι ξύλινος, ὕψους
ἐνός μέτρου. Εἰς τὰς σειμέντας λωνα ὁ σπη-
χερός εἶναι ἐκ σιδήρου καὶ τοῦ αὐτοῦ ὕψους.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχθυογραφήματα). Θηλεία.
 η. φιλ. ε. α. λ. ο. ν. κ. β. ν. λ. α. ι. μ. β. ν. κ. ω. ν. φ. ο. ν. Τ. ο. σ. χ. ο. ι. -
 ν. ι. ἢ κ. ρ. ι. α. σ. υ. ν. δ. ι. κ. α. ι. μ. ι. τ. ι. α. θ. η. λ. α. ι. ε. δ. ι. α.
 ρ. α. ν. ε. ρ. ο. ν.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἅπαντ' εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἦλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ά.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Χρησιμοποιεῖται

χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο προσαρμο-
 ζόμενα. Κάτω ἢ ἐπιφάνεια εἶναι ὠπλισμένη διὰ
 σκληρῶν λίθων, μυλόπετρων καὶ ἐδῶ φέρει
 τὴν ὀνομασίαν. - Σ. β. ε. ρ. ν. α.

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

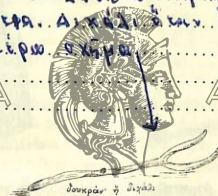
Μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. Διακόπτεται μετὰ τὴν δύσιν αὐτοῦ.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Ἐδῶ τὸ ξύλον δουκράνι, ἄλλα ἔχει

κρία δόντια. Διχάλι δὲ τὸ ξύλον ἔχει δύο, ὅπως τὸ κατωτέρω σχῆμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

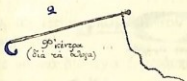

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; Ναι.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχού φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Βουκέντρα. ἦν ξύλον ἰσοκαὶ εἶναι ἀκριβὲς ὅπως ἡ εἰκόνα 1. Αἰκὴ ἄλογα. εἶναι μακρύτερα καὶ εἰς τὸ μέτωπον ἔχει 1 θυρί. Τὸ ξύλον βίζσα. — 22 —
Εἰκόνα 2.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Μάλαμα ἢ Χερυσάφι

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνεραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. Οἱ Τέλειοι.

ὁ γεωργὸς τὰ ἡμέλια χρόνια οἱ βαλμάδες

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ο.Χ.Ι.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἔκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Μὲ Σελιόρι ἐκίνετο ἐξ ἡμορᾶ νισμα τῶν ρεβιδιών, ἡ φαιή φ' αὐτοκίων.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου; (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)

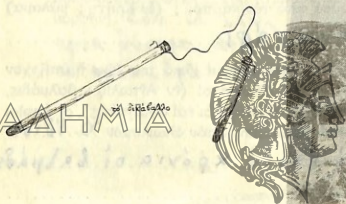
Ἐχίνετα καὶ εἰς τὴν αὐλὴν
μόνο διὰ φακῆς, ρεβιθῶν, κουνικῶν κ.λ.π.....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κυματωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ αὐροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

Ἐχίνετα καὶ εἰς τὴν αὐλὴν καὶ εἰς τὸ ἀλώνι

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

X;

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ... **Ο.ΧΙ**

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) **Σ.Ε. 1951 Τὴν ἐργ.**
Μ.Θ.Λ.Α.Μ.Α. ΣΑΜΑΛΑΜΑ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον ; δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικρογιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... **Μ.Θ.Λ.Α.Μ.Α., Μ.Ε.Τ.Ο.Δ.Ε.-**
Α.Ρ.Ι.Θ.Ν.Ι.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *ἔχει σ. χῆμα.*

ἐρίφημα καὶ τὸ ἀένε λαμνί.
ἀέν. καρφώνονν εἰ ποτε.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Μ. ἢ κ. δευριάνια.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
ἄνδρας καὶ γυναῖκας.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
Κόμπια. Αἰ. κ. λ. λ. χ. ν. ἰ. σ. μα. κ. ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς χωρὶς δεύτερον ἀλώνισμα.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ξεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο. *Ἄν. γίν. νται... ξύστο... διὰ... δεύτερον*
ἀλύνισμα...

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *Κατὰ*
τὸν ἐνέμισμα καὶ πρὸς τὸ τέλος τοῦτον, γυ-
ναῖκες παίρνουν ἑλαφρά-ἑλαφρά διὰ σαρῶθρον
παύ. λείπονται κραυβέμεις καὶ πολλὰ-πολλὰ
κόμπια.
 Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρον, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

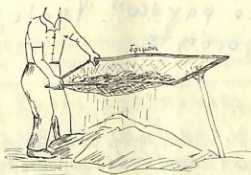
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλιν-δερμάτινον

κόρυθος ἢ ἀνυλός

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρά καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίαις τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Ἄφ' αὐτοῦ τοῦ σωροῦ θύοντες ὡς λίαν τοῦ καρπὸν ἐν συνιχθείᾳ ἐν πλυνθῶν ὡς τοῦ δριμόνι. Ἐντὶ μένουσιν ὅτε ἐκ μόρῃ αὐτῶν καὶ ἐκ σπάρων πρὸς θύον ἄχον περιφύει.*

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνσεις καὶ ἀσπασμοὶ τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Μὲ τὸ φτυάρι. Χαράσσεται σωρὸς ἐπὶ τοῦ σωροῦ, ὅπως εἰς τὸ πλυνθῶν του. ἔχει (μ.η.χ.δ.τ. ζ.α.κ.ν. κορυφὴν τοῦ σωροῦ) ἐντὶ διαφάνει τοῦ ὁμοῦ. ἔναι ἐστραμμένον πρὸς τὸν ἥλιον. Ἐξακολουθεῖ περιστρέφει, ἀσπασμοὶ καὶ ἐν συνιχθείᾳ ὁ καρπὸς βαίνει ἐκ τοῦ σωροῦ ἐν πλυνθῶν του.

8) Ἀλλὰ ἐθιμολογικῶς νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *Ὁλοτ... ὡς χονδρὸν καὶ τὸν χωρὶς «καλὸ φάχτω» ὡς ὁλοχίρουν. μὲ τὸ μάχι μὴν. ἡ ποσότης.*

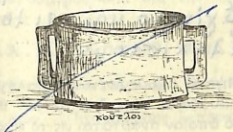
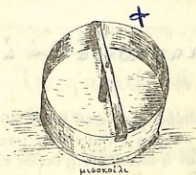
- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὁκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Τ. ὁ δ. ε. μα. το.*

Χαφίς τόν δεκασιήν· δίν· ἐχίν· ετο· ή· μίσητος

[illegible]

$M_{\text{coral}} = 20 \text{ óndes}$

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυναικῆκο,

δ) τὸ ἀλωναϊατικὸ κλπ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριάκων (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχθυογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) **Σ.δ. .η.η.α.δ. .α.ε.ι.κ.ο. .ε.δ. ἔχρησθη.**

κρίσιμο, το άγνωστο και το βαθμιαίο
τικό.

- 3) Πού άπεθηκεύτο κατόπιν ή παραγωγή (ό καρπός) υπό τοῦ γεωργού-
έντός τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντός εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) Εν τῷ δ. γ. β. ο. ι. κ. ι. ε. εἰς τοῦ δ. κ. α.

καὶ οὐκ ἐστὶν ἡ μασσάνια. Ἀπόκρια εἶναι ἔτινα δοχεῖα

αχίμας δὲ δοχ. παραλήλ/δου. Τὰ χωρὶς ἰσχυρὰς ἐκόν τὰ

- 4) Τὸ ἀχυρὸν ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Εἰς ἀκρυῶνα ἐν ἐὶς ἐξ
οἰκίας.....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τούς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

Μετὰ τὸ ἀλώνισμα.....
ἔχινετο καὶ ἐπιτοχὴ σταχύων, ἀλλὰ ἀπὸ
ἐλαχίστους.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ο.ΧΙ.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὴν παραμονὴν τῆς Ἀχίας Κυριαμῆς
καὶ τῆς Ἀποκριᾶς.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Τὴν παραμονὴν τῆς Ἀχίας Κυριαμῆς μετὰ
τὴν δόσιν τοῦ ἡλίου καὶ τὸ προσάγιον τῆς

ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου καὶ τὸ ξαυροδρόμιον
τῆς ἀποκριᾶς καὶ ἐν τῷ σταυροδρόμῳ
μετὰ τὸ χωριό, 30 —

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.). **Φωτιά.**

β'. 1) Ποίοι ανάπτουν την πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;

Παιδιά.

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ;

**Τά η παιδιά κα ό ή ο ί α κλέφτουν καύς θάμνους
άπό τας φράγκας των σιι κιών φ. κ ή φων.**

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

**Τά κοηοδεκούν εις τό κέντρον του σκα-
ροδρομίου εις μέγαν σαρών.**

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

γ'. Ποίαί αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι επικλήσεις, εόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

**Αφού άνάγκουν την πυράν κορεθουν
γύρω - γύρω. Οι άλλοι τούτ ηρσφέρουν
μέλι κα κρασί. Τραχοιδούν, αλλά όχι
τραχούδια. σκευρικά ή άσημενα.**

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

**Πηδήματα χίνονται κα χοροί μέ
τραχούδια.**

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

ἔην παραμονὴν καὶ ἁγίας Κυριακῆς...
καίονταί· οἱ πόρνοι ὁ δὲ καὶ δερακα...
τῶν δεματιῶν, καὶ ὁ ποῖα σὺ γυμναστῶν σου
ἁγὸ καὶ ἁλῶντα.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ο.ΧΙ.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ